

Snoeien voor biodiversiteit

Bloeiende sleedoorn (Foto: Machteld Klees), inzet: Vosje (Foto: Wankja Ferguson)

Tekst: Wankja Ferguson, Tinka Chabot

Iedere vakbekwame hovenier heeft tijdens de opleiding geleerd hoe, waarom en wanneer je moet snoeien. Toch zie je regelmatig dat alle bomen en struiken in tuinen tot uniforme groene bolletjes geschoren worden. Daarmee maak je van de tuin een ecologische woestijn. Dat kan anders!

Vormsnoei is, vanuit de Italiaanse en Renaissance-tuincultuur, een symbool van de overwinning op de natuur. Tegenwoordig benaderen we de schaarse natuur anders. Door te zorgen voor optimaal onderhoud van de boom of struik gaat die plant langer mee, is natuurlijker, bloeit uitbundiger en geeft meer vruchten. Dat zorgt ervoor dat het aantrekkelijker wordt voor allerlei beesten, zo verhoog je de biodiversiteit in je tuin.

Snoei is meestal nodig om de variatie aan planten in tuinen voldoende ruimte te geven.

Planten kun je indelen in twee groepen:

- Voorjaarsbloeiers snoei je na de bloei, zodat ze nog voldoende tijd hebben om hun bloemknoppen aan te maken. Door te verjongen en te zorgen dat er steeds hout van verschillende leeftijden aanwezig is, zorg je dat er altijd bloemen en vruchten en nestelmogelijkheden in de plant aanwezig zijn.
- Najaarsbloeiers bloeien na de langste dag en kunnen in maart-april-mei worden gesnoeid. Dan zijn de planten nog in staat om bloemen te produceren en zijn de eventuele vruchten en zaden al genuttigd.

Door te snoeien voor biodiversiteit houd je rekening met de manier waarop insecten gebruik maken van een plant en moet je weten hoe dat werkt. Sleedoorn bijvoorbeeld, wordt vaak in de winter teruggezet, daarmee loop je de kans juist de eitjes van de sleedoornpage weg te nemen, gefaseerd snoeien is dan van belang. Vaak wordt er nu zó gesnoeid dat de plant ófwel bloeit ófwel vrucht geeft. Vogels zijn afhankelijk van een voldoende zaad-

en vruchtvorming. Door je snoei-methode aan te passen kun je voor bloemen én vruchten in hetzelfde jaar zorgen en dat elk jaar weer. Zo kun je genieten van de bloesem, bezoekende insecten en van de vogels die bijvoorbeeld van jouw lijsterbes, meidoorn of sierappeltje in de winter komen eten.

Met alle huidige bijenhôtels zou je bijna vergeten dat de natuur voorheen zelf in voldoende bijenhôtels wist te voorzien. Bijen kunnen meestal niet zelf door de wand van planten heen knagen. Grazers en knagers zorgen voor takken met gaatjes erin, waardoor ze toegankelijk worden. Door die graas- en knaagwijze middels snoei na te bootsen kan je de natuur weer een handje helpen.

Het op ecologische wijze snoeien kost minder tijd dan drie keer per jaar met de heggenschaar. Rekening houden met de biodiversiteit bij het snoeien is broodnodig in deze tijd.

Tinka Chabot en Wankja Ferguson geven cursussen 'snoeien voor biodiversiteit', zie p. 30.